

ABONNEMENTS

Indochine Union Postale
Un an... 8 00 Un an... 10 00
Six mois... 5 00 Six mois... 6 00

ANNONCES LÉGALES

90 la ligne de 6 points sur justification
de 9 caractères quelle que soit la page.

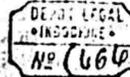
ANNONCES COMMERCIALES

A forfait

ĐÔNG PHÁP THỜI-BẢO

Tổng-lý: NGUYEN-KIM-ĐÌNH

Le Courrier Indochinois

BẢO QUẢN

100 đường d'Espagne SAIGON

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN: NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

Đầy thập một (Téléphone) Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp Ngoại-Quốc
Một năm... 8 00 Một năm... 10 00
Nửa năm... 5 00 Nửa năm... 6 00

Mua báo phải trả tiền trước

Thơ và mandat đã gửi cho:

M. NGUYEN-KIM-ĐÌNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

CÓ DÙ TRƯỞNG CHO CON NIT HỌC?

LAM SAO

BẢN VỀ LÊ CỘNG-TÁC
Ngạn ngữ Nam có câu: Một cây làm chẳng nên non, Ba cây chụm lại nên hòn núi cao.

Thế thì muốn nên cái rừng học thành tựu sau này: nên tiếng học sau này cho đội núi rền sông, cho trên thướt mây xanh, dưới lay đất cát, nên cái sức mạnh để đỡ đỡ đường lấy cái chức vụ duy tôn chúng tộc xa lánh cái họa diệt vong thì còn cái kế chi hay hơn là lẽ cộng tác. Nhưng cộng tác là cộng tác với ai? - Không cần nói ai cũng hiểu phải biểu đồng tình cùng Chánh-phủ bảo hộ mà lo công việc mở mang cho giống nòi, tổ-diêm cho non sông.

Bấy lâu nay Chánh-phủ bảo hộ đã vì ta gây dựng ra cái cơ-dở đường ấy, thì nay tới phiên ta, ta cũng phải do theo cái nết mà ông ấy mà dựng thêm lên cho được cái chòi cây trong rừng học phát triển chín từng mây, hương lấy cái sạch khi áp của rừng thẳm dương hừng cho mát thật chừng xương đang dứt eo với đòng-loại. Bởi đó lo cho có đủ như trường cho con dân Annam học chữ tượng-ràng đó là riêng cái trách nhiệm của Chánh-phủ bảo hộ mà lại cái trách nhiệm chung của cả con dân Nam Việt, mà như là của các bậc có đủ tuế lực làm được phải làm, kẻ mà hồ « má nhà nhờ tay người ta đây! » Ai là người đảm đảm đương cái trọng trách ấy? Người sẽ xướng lên cuộc đó là ai?? Ai?? - Có biết ai mà dám chỉ mà cũng dám chắc không, ai dám ra vô ngữ mà chửi lảnh cái gánh nặng nề ấy.

Không dám kêu đích danh ai mà chỉ là muốn để cho có người tự-lượng rồi xướng ra mà làm. Chớ bằng kêu đến danh thì in hình chỉ vào mặt người ta mà chửi là người không ưu-thể mà nể, mà cưỡng ép người ta, làm cho người ta ép lòng mà làm chớ không có cái tình gì với thế-cuộc. Có xét cho kỹ thì trong Nam kỳ ta đây tuy chưa mấy mặt nghiêm nhiên là ông triệu phủ chớ bậc vận hộ ư hộ có thừa. Thứ đi cho khắp lục-tinh mà coi thì ta gặp biết bao nhiêu là những ông cự phú nhà ngang dầy dặc đồ đồ nguy nga. Những nhà cửa lầu đài ấy là của riêng của mỗi người, mà tính phóng dật có hàng vạn bạc. Mấy ông đó lo cho nhà an thì nên lo cho nước ấm, cho trùng cấu « tiên báo kỹ thân, hậu báo kỹ lân » nhà đầu

mà nước lại là đầu. Nói thế chắc không ai phục ý, cũng như câu hỏi trên kia không có ai dám chịu trách nhiệm bao giờ. Vì rằng công việc nhà có một, mà việc nước bằng mười, lấy đầu mà làm cho nđi. Nếu ai mà trách lời như vậy thì cũng chưa tránh khỏi cái tánh khi rời rạt như cơm nếp mà mưa của người mình và chưa rõ nghĩa hiệp quần cộng tác là gì.

Chớ nhắm cho cái thời thế bây giờ là phải dèo cho các ngài chường cái tấm lòng ái-quốc mình ra làm chớ, sao lại ràng không. Nếu một tay ta làm không nổi việc thì hai tay, bằng hai tay không nổi nữa thì yếu cứu những tay đồng chí giúp vùa thì phá núi cũng là lựa là vô nên bộp. Cùng nhau gian tay đầu-cật, hể lóa thì cắt trường trung-đảng, sơ-dảng, nhỏ thì trường tiểu-học. Đến khi làm hoàn thành thì ta hiến cho Chánh-phủ coi sóc. Được như vậy há chẳng phải là lập nên cái công-nghiệp có danh tiếng hơn là ông làm X... mới sắm chiếc ô-tô quá tốt, ông làm Y... mới mua chiếc ca-nốt thật đẹp. Vì dầu mà trên bia-mữ không có tên các ông chớ trong bia-miệng há dứt?

Trăm năm bla đá thì mòn, Ngàn năm bia mệ g háy còn trơ trơ. Ấy là phần danh đó. Đến như cầu phúc mà cất năm bảy kiem chùa, năm ba chục ông sư sớng gõ-mỏ chiêu động-chương, sau cho bằng tiếng rập nhau của cả triệu người cầu cho. Lại có kẻ không con cái, sợ e lừa hương mình phải tuyệt mà tên tuổi mình phải đầu đốn rồi mất với có cây thì chỉ bằng đượglén món hương-hỏa ấy để cho đời chuyển miệng nhau mà giữ giữ cho thì tên tuổi mình ác vinh-viền với non-nước.

Tuy rằng ba đều lợi vừa kể trên kia sao bằng việc nghĩa mình đối với giống-giống. Ấy có phải là nghĩa lợi lưỡng toàn chăng?

Ta mà muốn cho tiếng Pháp-Việt đễ-huế có cái nghĩa rõ-rệt, thì ít ra ta phải cộng-cộng với Chánh-phủ bảo-hộ hữu mưu mang cho tổ-quốc ta, làm cho người Pháp tin ta, chớ lấy văn-sáo mà hồ cho đễ - huế thì có khác chi đễ - huế bằng ngoài cửa mệ g mà tính thiệt thì đời bên vầu nghi kỵ nhau mãi thì có ích chi.

Kết-luận. - Muốn được Pháp-Việt tương thân thì trước phải cùng nhau cộng-tác. Ta lập nhà-trường thêm, một

Dịch Đường-thi

Đi ngang qua nhà cũ của ông Giá-Nghị.

Bài Hán-văn của Lưu-Trường-Khanh

Tam niếu trích soạn thủ thò trl, Vạn cổ duy lưu Sở khách bi. Thu thảo độ tâm nhơn khứ hậu.

Bài dịch: Ba năm bị trích ở nơi này, Muối thảo người qua những xóm này. Nền đầm cỏ vàng chân mắt vết, Trường khu rừng quen ác vớ tay.

LỜI PHỤ-GIẢI CỦA KÊ DỊCH

Ông Giá Nghị người đời Hán bên Tàu. Lúc đầu vua Văn đế vời đến cho làm chức Bạc-sĩ, lần lên chức Đại-trung đại-phu.

Nay Lưu trường-Khanh cũng bị trích ra Trường-sa, nhưng mới trước chuyên đi qua nhà cũ của ông Giá-Nghị làm bài thơ, bài này ngữ cảnh minh-h.

Ông Giá Nghị ở đất Trường Sa bị năm, đ'n háy giờ cũn còn nhà cũ tại đây. Khiến cho ai đi ngang qua này, mắt trông qua nhà hư rách nát, lòng nhớ tới chuyện cũ người xưa, cũng phải động một thương tâm mà nao nao trong óc.

Thời nghĩ: Người hữu-đạo như vua Văn nhà Hán mà đời kẻ đặng thì còn thì chung không được một lòng, nữa là vật vô tình như nước đi sông Tương há lại biết đem điếu phá mà bị thuật tới người chín tuổi? Ngày trước ông Giá làm bài phú Diệt-Khuất-Nguyên ở bên sông Tương, ông cũng đã chán biết là việc không ăn thua vào đâu...

Than ôi! Cảnh vật thế-lương, non sông vắng vẻ, đầu cho ai đi ngang qua đó cũng phải sự nghĩ lại chuyện xưa mà ngậm ngùi cho người trước, nữa là Lưu-trường-Khanh là người cũng trong một cảnh ngộ với Giá công?

(Dịch hồi năm 1923) B. T. M.

phía thì ta nung cái tình-độ học thức cho ngang bằng người, một phía thì ta dung hiệp hai cái tinh thần Pháp-Việt cho nảy ra một tinh thần mới mẽ cho con cháu ta hưởng thọ về sau, cái tinh-thần ấy há chẳng phải tinh-thần, Pháp-Việt đễ-huế đó sao?

Phan-huân-Chương

VĂN XUÔI

Bài kỹ chơi Châu-Nham

Nài thuộc làng Kỳ-lộ, tỉnh Hải-tiên (Tiếp theo)

Có diển-dải có tấp-lô (tableau) trên cầu-lan đã có khách ngó từ tức phải có người hát. Trong những người tho-dân ấy lại có một câu bé « Cao-miền » gương mặt hồng hồng, chừng là con nhà phong lưu nên biết hát hay. Người đàn đờng giới thiệu cho biết, anh em mới bắt hát cho nghe. Câu bé hát tiếng hát. Đạn đó lộng lỏ, chỉ có tiếng hát câu bé khi lên bổng khi xuống trầm, động hát thì nín ai oán, mỗi tiếng như ghim cái linh hồn người ta xuống, hơi tiêu điều buồn bã thì thật là hay, nghe ra, ngậm đắng nuốt cay thế nào.

Đến khi kết nam người bắc, gốc bìn xuân trời, câu ng trong khi nhớ người yêu sao khó nhọc từ người thao mà hát rằng:

« Đi sao lâu lắm rồi » « Đủ cho ai những hôm mai đợi chờ » thì nghe cũng náo nức lắm! Cái tình cảnh đời xưa thiếu-niên kia thì có khác nào tình cảnh Kim Kiều lúc: « Nỗi nhà tang tóc nỗi mình xa xôi » tay thì thia than thở chớ chung cuộc rồi cũng không-trái lại nhà vì k-i-đem chữ tình chữ nghĩa bắt đồng cam « hì: « Làm con trước phải đến sa sa h' thán-bạc-vay. »

Lại câu chuyện này nữa cũng có ý vị: Người mẹ mắng con gái mà hát rằng: « Gái xuân thì chọn trai tơ » « Gái đầu mà nước người ta vợ rồi » « Đại sao đại vậy con ôi! » là bà mắng con sao nư đem cách hoa xuân mơn mơn mà bỏ cho người đi có gì thật một mai « sáu bím chút phận oon con, huống duyên biết có vương trôn cho chông? » chẳng là hoài công làm ru. Có nư mới sộ sộ thura lại với mẹ rằng: « con cũng biết lấy chồng cho đáng làm chồng, bỏ công cha mẹ bỏ đờng dưỡng nuôi, Lối mẹ dạy là phải làm nhưng « dám xin gọi một đời lờ cho mình. Hát rằng: »

« Gái xuân thì chọn trai tơ, Trai tơ mà mắc đũa ngu hay gì? » Thà làm lờ mà lấy người ngoan Còn hơn làm cảnh nhàn ngày ngày. Và con đã biết? » Hay chừ thì được làm quan.

Ấu trên ngôi trước giàu sang ai bằng? (Còn nữa)

Điện-thuyết

Tới thứ năm 26 Août đúng 9 giờ tối, ông Lãnh-binh Séc, Tổng-lý báo L'Opinion và C. L. B. cựu Đốc-học trưởng Thủ-đốc Joinville sẽ diển-thuyết tại hội-quán Khuyển-học-hội, 98 đường Lagrandière, về văn-đề Thủ-đốc kiêm-thời và cách trong nom trong lúc tập thể thao.

VĂN UYÊN

MĂNG XỐI CỨ

Chải gió dầm sương làm lúc mà, Thương thân máng xối đổ hàng ba. Thăng long đứ nước mưa trâm miêng, Nặng gánh vì nhà nặng trại đa.

TẶNG BẠN VỀ HƯU

Mừng ông nay đã đặng về hưu. Thòá chí giang-bồ hện bảy lâu. Vườn ruộng ngày xưa công tạo lập, Cúc tùng lối cũ bước ngoau du.

THUYỀN ÔNG CÀU

Mặc ai danh-lợi chớ phiến ba, Thả chiếc thuyền câu thoá chớ gì! Doi vịnh ngựa nghiêng xem lượng sống.

HOA TÀN

Này thắm phở xanh chàng mấy hồi, Xuân tàn hoa lại cũng tàn rồi. Nhàn nhơ, một xu khi trắng đọi, Cảnh rả mây cau lúc gió dổi.

Đài tiệp

Nhơn dịp ông Nguyễn-văn-Mai Giáo-sư trường Bội-quốc và ông Nguyễn-văn-Xuân, qu-n-ba Phó thủ môn-vực trường Thọ Bội-đều từ tỉnh, các hội viên hội cựu Sinh viên trường Bội-quốc và Khuy-n học-ội Nam kỳ nhưg địch chiến thứ sáu 27 Août đượg 7 giờ rưỡi sẽ đặc tiệp ở mừng hai ngài.

Tiền mỗi người chung đậu đễ đặc tiệp ấy là 3000. Xin các hội viên bai hội trên đây hãy đôn hội tên mình vào ở nơi M. Nuroag, 98 Lagrandière, có trở lăm là ngày 26 Août.

Bài diển-huyết của cụ Phan-bội-Châu tại hội Nữ-công

Thưa các bà, các cô, các ông, Cái thân lưu ly tráng trẻ c An trời góc biển lưn hai mươi năm mà lại có một ngày đượg gặp chị em bà con đống đục như thế này mà trong một ngày đó lại từ là sự sung sướng chung của chúng tôi không biết bao nhiêu mà nói. Nhưng sự sung sướng vui-về không phải vì ở chúng tôi đượg gặp chị em bà con mà thôi đâu, thật chỉ ở vì đượg thấy hội Nữ-công thành lập. Hội Nữ-công thành là sự vui vẻ sung sướng riêng của chúng tôi. Bởi vì chúng tôi khi ở đất khách trông thấy bạn dân bà con gái nước người ta hội nộ hội này, đoàn gia đoàn trẻ rần rần rộ rộ như cá nhẩy chim bay, những hội: Ai quốc phụ nhơn hội, hội phụ-nữ lao động hội ở nước Nhật-bôn, hội Nữ-tử thanh niên hội, hội phụ-nhân liên hiệp hội, ở nước Trung-hoa, hội phụ-nữ tham chính hội ở nước Anh nước Mỹ đều là quần thoa kết đội can quốc tên dân, cái sự nghiệp hiệp quần e có lẽ xô đệp đậm mày rầu mà mớ mang

một vùng tàn thế-giới. Tôi đương khi đất khách ngậm ngùi dưới ngợp đèn liú hắc đứ pholich sứ có của mình ra xem từ xưa tới nay không có một chữ nào mà kể đến người đũa bà con gái nước ta có việc hay gì về nhóm hội ở ngoài cảnh hương khói bếp, bở máy là có bài tái bản từ sắc không thấy một sự công gì. Trông người lại ngấm đến ta, cháu ôi! con gái đũa bà thế thòi nên tôi đau đớn xót xa buồn rầu chua chất giọt nước mắt rửa mặt hàng ngày suốt đăm. Nào hay đâu vưa về nước chưa bao nhiêu ngày mà thoát thấy hội Nữ-công thành lập. Hội Nữ-công, thành lập mà ở chầu kinh-đó là một chốn mây mù mang mát gió thu ngọc qui trong mây ngàn năm bóng chử mà hiện ra một tia sáng-chói thì bảo tôi không lấy làm vui sướng nào đượg đâu? Nhưng mà trong khi vui sướng lại lúng lúng có chạng chửa vô hạng những lý tưởng lo buồn xưa nay, của ngon là của hiểm, của hiểm chắc là của khó khăn, đã trông thấy hội Nữ-công gây lên thì trông mong cho hội Nữ-công trường thọ nên càng lo cho hội Nữ-công yêu vong. Trình độ dân nước mình đương lúc trẻ thơ mà muốn số sánh lâu dài với người các nước văn-minh kia có nói đâu đễ dàng như thế đượg. Song lo tới nghĩ lại: người ta có trí khôn hay tự lập mới có trí khôn hay hiệp-quần, đó có trí khôn hay hiệp quần tất có trí khôn lo tất bộ. Tôi xem hội Nữ-công này t'ành lập, tôi chắc rằng đũa bà con gái nước ta nay quyết không như tư tưởng đũa bà con gái ngày xưa đâu nữa, bởi vì vậy nên tôi phải có mấy lời định nhĩn trên trống với bà con chị em.

Xưa nay đạo luân người là gây nên ở đũa bà con gái, mà đạo làm đũa bà con gái lại cần thứ như là luân-ly. Luân-ly ở đời xưa thì chỉ có luân-ly Đông-phương, luân-ly ở đời nay lại thêm có luân-ly Tây phương. Hiệo đời này người Đông-phương với người Tây-phương đũa nhau lên con đường tân hóa, vậy nên chúng ta muốn nghiên cứu cái văn-đề luân-ly, tất phải hiệp cả Đông phương, Tây-phương lại mà bàn. Luân-ly Đông-phương có đũa hay thì ta phải giữ chớ, luân-ly Đông phương có đũa dở thì ta phải bỏ đi, luân-ly Tây phương có đũa hay thì ta phải học theo, luân ly Tây phương có đũa dở thì ta phải biết đượg kén chọn. Luân ly Đông-phương trọng về sự phục tưng, phục tưng vẫn là một lẽ hay mà những người con gái đũa bà lại là nên tuân thủ, nhưng mà nói cho đúng là phải, thì phục tưng t'eo về đạo đức, không phải phục-tưng theo về cái quyền, nên như thế này có cái quyền mà không kể đến đạo đức thì cha lấy cái quyền ép chế con, chồng lấy cái quyền ép chế vợ, mà người làm con làm vợ đó chỉ ngày ngày đêm đêm gõng, cùm ở dưới cái vóng oai quyền, mà chỉ biết sự phục tưng là bốn phận thì gia đình đã hóa ra mù mịt tối tăm mà cái nghĩa phục tưng kia lại là một cái dây xiềng bắt người ta thành ra một tướng nô-lệ.

Tôi xin nói tắc lại, xưa ông thánh nói rằng: phụ phụ, tử tử, phu phu, phụ phụ nghĩa là cha phải hiệp đạo làm cha con phải hiệp đạo làm con, chồng phải hiệp đạo làm chồng, vợ phải hiệp đạo làm vợ, mà cũng nghĩa là: cha phải có nghĩa vụ làm cha, con phải có nghĩa vụ làm con, chồng phải có nghĩa vụ làm chồng, vợ phải có nghĩa vụ làm vợ. Nói tóm lại cha con nên cha con mới nên con, chồng có nên chồng thì vợ mới nên vợ. Mấy câu ấy thiệt là cái gương cho sự phục tưng đó vậy. Vậy nên chúng ta phải biết: phục tưng về đạo đức, thì phục tưng là bánh thần, phục tưng về cái quyền

Magasin de Soleries ĐỒ-VĂN-MU'Ō'I

29, rue Sabourain - Saigon

Bồn hiệu bán rộng hàng lụa đủ thứ : hàng Tây, hàng Tàu, và hàng Nhật v. v. như các tiệm Bombay. Nhiều thứ hàng kiểu mới đủ màu sắc rất xinh đẹp, qui bà, qui có hiện thời thường dùng và yêu chuộng lắm. — Hàng Tàu: lãnh và xuyên nhuộm tại Bentre, có danh tiếng xưa nay, chẳng khi nào phai trở. — Đủ các thứ hàng trắng tốt nhất hảo-hạng và có thứ lụa-lụa Đại-Pháp màu trắng bề khổ rộng, canh chỉ rất đều để may đồ mát hay là pyjamas thì không thứ hàng nào bì kịp về sự bền chặt. — Cúi xin qui ông qui bà tánh thành mà hậu tiếp và buôn bán không mấy gì xảo trá cho mắt lòng tin cậy của qui ông qui bà.

Nay kính

thi phục tùng là trâu ngựa. Đều g phải là mà không phục tùng vẫn là người dõ, đều gi trái là mà cứ phục tùng thì cũng không phải là người hay. Ấy là luân-lý Đông-phương người ta cũng không có thể lấy tại mà thay ộc được vậy. — Luân-lý Tây-phương trọng về bề độc lập, nghe đến hai chữ độc lập người ta chặc gai gốc rụng rời, tưởng rằng độc lập là ai nấy chỉ lo lấy một mình thối nát đến nỗi cha là con, con là cha, vợ bỏ chồng, chồng bỏ vợ, anh em bậu bạn ai nấy bỏ nhau, gia đình bao giờ có đoàn tụ, xã-hội bao giờ có kết hiệp, thế thì cái lưu tị chữ độc lập chẳng là tai hại lắm ru? Ồi như thế thì nhận hai chữ độc lập sai hẳn rồi đó. Nghĩa chữ độc lập là bảo người ta không nên ý lại mà thôi

(Còn nữa)

Tốt quá, đáng xem !!!

Tiệm bán thủy hoàn hiệu con rồng vàng
CỦA ÔNG
J. GIUNTOLI
135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy hoàn của ông J. Giuntoli đã lập ra trên thế này nay, qui ông qui bà trong lục châu ai ai cũng đều biết rõ, thật là nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu biển Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoan và đồ thủ hạ hột nhận cả ra từ mười lăm carats tới ba chục carats là đồ đầu bì kiếp, nên ông J. Giuntoli kính mời qui ông qui bà đến trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chất qui ông qui bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

PHÁP-VIỆT ĐỀ-HUỆ

(Tiếp theo)

Vì chủ nghĩa hội này là khai hóa thuộc địa và phò trợ cái chính-sách của quan Toàn quyền A. Varenne. Ông Gallet là một vị đại-Luật-sư ở Saigon lại là Hội-trưởng của hội Nhân quyền (League of Rights of Filippine) ở Đông-Pháp, có danh dự tiếp xúc với quan Toàn-địa bộ Đông-trương, mà làm việc cái chánh sách của quan Toàn-quyền A. Varenne rằng: « Chúng tôi lấy làm khinh bỉ cho những kẻ nào phao vu cho quan Toàn-quyền A. Varenne và nói xấu cho vấn đề Pháp-Việt đề-huệ của ngài đương-trứ-ngũ ». Còn đồng bào ta thì có hai cụ Phan là người thức tỉnh trước nhất, một người tị đê hết tâm chí đứng hết não gan, viết ra cuốn « Pháp-Việt đề-huệ chánh kiến » kuyên cả người Pháp người Nam hãy chung lưng đấu cật, mà giữ gìn nền tương lai cho hai giống sống ở trên mảnh đất này. Một người thì đi khắp Trung, Bắc, Nam ta kỳ để khuyến khích đồng-bào nên hiệp tác cùng Chánh-phủ Pháp để mưu đến hạnh phúc cho hậu vận nước nhà. Đi đến đâu cũng đứng quốc-dân loan-ngình, mỗi lần diễn-thuyết có đến mấy ngàn người dự thính.

Đó, người Pháp đã công nhận bình vực như thế, người Nam đã hoan nghênh mong ước như thế, mà vấn đề Pháp-Việt đề huệ chưa thiết hành động, thì không phải là bị cái mùng giã dốt vô hình kia nó cản ngăn sao?

Lâu nay đồng-bào ta có nhiều người than phiền rằng, cái quyền lợi của người Pháp, người Nam ở xứ này chẳng đồng nhau, thế mới sanh ra nhiều kỳ lạ nhau, gan gờ nhau, mà rồi thì gờ gờ nhau đặng. Nay muốn cho đề huệ thì phải sang sát cái quyền lợi người Pháp người Nam cho đồng nhau, không đặng chia cái đặng cấp người qui-quốc với người hân-quốc. Phải bỏ cả các điều buộc người hân-quốc, tóm lại là phải cho người Nam đặng hưởng các quyền tự-do như người Pháp, nào là hội hiệp tự-do, ngôn-luận tự-do, giáo-dục tự-do, xuất-dương tự-do, vân vân...

Khi quan Toàn-quyền A. Varenne mới đến xứ này, thì hàng thương-lưu ta có đem những nỗi than-phận cùng những điều ước vọng trên đây mà trình cầu cùng ngài, thì ngài có nói rằng: « Chưa đặng, nhưng tôi là người đại diện của nước Pháp, tôi phải làm cho tròn cái chánh sách hai hóa bằng tình thần chứ không phải cái chánh sách thực dân về hình thức. Tôi sẽ xem theo cái trình độ của các anh mà dần dần các anh; nếu bây giờ mà chuẩn y theo các yêu cầu mà các anh xin đây, thì có lẽ một ngày kia các anh sẽ mất hẳn, không còn hi-vọng chi đến quyền tự-do ». (Xin coi tiếp qua trang thứ ba)

SOIERIES

Nguyễn-dự'e-Nhuận
N° 12, Rue Catinat 42. — SAIGON

RAYON DE TUSSOR

Nhơn thấy chữ qui anan, qui ông, qui thầy ưa dùng đồ Tussor mà bấy lâu vẫn mua hột đặt tại tiệm mà rất mắc, lại nỉêng k' không tốt, nên nay tôi đem ra làm giao kèo với một nhà dệt áo thứ Tussor tại Dương-nãi (Sanghai) trữ đủ thứ Tussor tốt nhất hạng đầu nỉêng đây.

Bồn hiệu đ'ch bán cho thật rẻ đặng bán chạy cho hiệu, vì theo tờ contrat của bồn hiệu giao kết với nhà dệt thì mỗi tháng phải bán hết 3 000 thước. Vậy theo số lượng dưới đây, qui khách mua rồi đem mướn may, thì tốn ra rất ít.

Tussor hiệu con Rồng Anam mỗi thước giá	4\$ 00
» » Đờng hồ	» » » 3 \$ 50
» » một con ngựa	» » » 2 \$ 80
» » hai con ngựa	» » » 3 \$ 00
» » ba con ngựa	» » » 3 \$ 40
» » trắng dày	» » » 3 \$ 50
» » trắng mỏng	» » » 3 \$ 20

Các hạng Tussors kể trên đây bề khổ 0=70, một bộ đồ quần và áo mua 5=00 thì đủ.

Có trữ hàng trắng. Lụa soạn trắng, lụa trắng, lụa lờ đồ may đồ mát.

MAISON DU GOTINAT
94, Boulevard Bonnard
PHAM-VĂN-BIÊN, Propriétaire SAIGON

Nón Casque trắng
« Au coq Gaulois »
Giày Tennis, giày đá banh
Áo mưa 200 cái đủ thứ
Đồ chưng dọn trong nhà

THEO KIỀU
KIỂM THỜ
Giá rẻ

Kể từ ngày nay, cho đến 31 Janvier 1927 hồ ai mua đồ bồn hiệu từ 5\$ sắp lên thì có tặng một tấm giá 4\$. Đến ngày 31 Janvier 1927 thì bắt thêm cho trắng các món đồ dưới đây:

- 1- Một cái đồng hồ lớn giá 200\$
- 2- Một cái tủ sắt giá 100\$
- 3- Một tấm kính giá 40\$
- 4- Một cái đồng hồ treo giá 23\$

và 60 món đồ nhỏ nhỏ khác rất qui

SAVON POUR LA BARBE

GIBBS

AU COLD CREAM

NE sèche pas sur la peau. Adoucit merveilleusement l'épiderme grâce à sa neutralité parfaite. Réserve grâce à sa consistance, une économie de 25 à 50%, car la plupart des savons pour la barbe, contenant beaucoup d'eau, sont mous, s'usent vite et coûtent cher!

Agent exclusif

Lucien BERTHET & Cie, 66-68 rue Mac-Mahon

Mời mời mời

Tiệm **FRANÇOIS SU'**
đầy phố chợ cũ Saigon
(76 Rue Vanmier)

mời được nhiều lots hột xoan bên tây gửi lại nước tốt vô cùng, đ'ch bán rẻ lắm, mời qui khách đến mua lựa lựa trước.

Nay kính
F. SU'

1.000 cái áo mưa Caoutchouc và gabardine, hơn mười máy thứ tốt xấu, dây mỏng, đủ màu đủ tuổi (dành ông và đàn bà) hiệu con Rồng.

Giá từ 7\$ tới 17\$ là thứ thật tốt nhất và rẻ nhất.

Có thứ áo mưa cho học trò từ 8 tuổi sắp lên giá từ năm đồng máy tới 10\$ 00.

TRẦN-QUANG-XUÂN
158 rue d'Espagne Saigon

10.000 cái đĩa hát hột Annam, Cao-môn và Xiêm, hát kim sắt, đĩa hát lưỡng lý rồi 1\$ 50, hồ, nói thơ, hồ 1\$ 10, thời-khôn đờn 0\$ 00, hát Cao môn và Xiêm 0\$ 7.

MU'Ō'I THƯ' GIẤY

Hiệu A L'Aurore mới tiếp đặng 1 200 đôi giày cao-su đủ mười kiểu lạ. Còn nói gì đ' ăn mặc như là: chemises, giày da hiệu "ong cop" của ông Richaube khi trước, nay bồn hiệu đã xin kẻ nghiệp ông mà trữ bán thật là một thứ giày tốt chẳng giày nào bì kịp. Hết thấy những đồ ăn mặc kiêu thời, xin qui ông, qui thầy chú tìm kiếm đ' cho mắt ngày giờ mà lại không vừa ý, cứ đi ngay lại tiệm này mà chọn lựa thì sẽ có đồ tốt rất vừa lòng qui ông qui thầy, vậy xin qui thầy vì tình đồng chủ g' tưởng đến tiệm này, là một cửa hàng của người Annam lập ra, mà giúp cho người xứ sở làm mau nên việc, thì chúng tôi lấy làm hân hạnh mà làm cho vừa lòng đồng-bang cả thấy.

Tiệm này cũng có bán hàng như tiệm Bombay vậy. Có gửi đi lục-tinh theo cách contre remboursement.

A L'Aurore
54, rue Viénot SAIGON
PHAN-THÀNH-BIÊN
Propriétaire

RẼ LẮM!

GIẤY THIỀU máy hát, bề ngang 20 ly giá 2\$ 20, 22 ly 2\$ 50, 25 ly giá 3\$ 00 — Bán sỉ giá riêng còn rẻ nữa

Gửi tiền trước xin phụ thêm 0\$ 20 và tiền gửi contre-remboursement số tính thêm 0\$ 40.

MÁY HÁT hiệu Diamond, Pathé Perfectaphone nhiều kiểu tốt.

ĐĨA HÁT đủ thứ và các đồ phụ về máy hát.

ÁO MUA lót cao-su, lót vải rằn và áo không tay (pèlerine) và có mũ đội để cho người đi xe máy đ'ng.

Giày, nón, sơ-mi, col áo, nơ, rãnh và đủ các món đồ chưng diện.

Thơ và mandat đ' cho:

PHAN-QUAN
Saigon-Bazar 57 rue Chateaub
SAIGON

Tại

Đông Pháp Thời-Báo

Có lịch làm photo gravure. Giá thuê rẻ hơn các nơi. Xin chú qui thương gia chiếng cổ.

Hỏi các nông gia

Máy xay giã bằng tay giá rẻ, các hạng nhà nông đều có thể sắm nổi. Một giờ xay giã được 15 ki-lô. Muốn mua phải cho hay trước 8 bữa.

Máy xay giã chạy bằng mô-tơ từ 50 cho đến 200 giá từ 300 đến 600 \$.

Máy xay giã hiệu Brunel chạy bằng mô-tơ 4 ngựa thì cũng bằng các thứ khác chạy bằng mô-tơ 15 ngựa. Lợi về hơi điện đạt 50 phần trăm. Lợi về gạo xay ra được 30 phần trăm. Tầm chừng 15 phần trăm.

J. Brunel, 45 rue Mayor, sau Đái-thánh-Tây; ở Lục-châu cây mua ông mua giúp môn chi thì ông cũng sẵn lòng. An huê hông 5 phần 1 trăm

Annam tạp chí (Revue de l'Annam)

CHỦ-NHÂN: TÂN ĐỒ NGUYỄN-KHẮC-HIỆU. Tòa-Báo: 50, Route Mandarine HANOI. Giá một năm 4\$ - nửa năm 2\$20. Tôn chỉ là đồn tự tuần thường, phê thực phong-hóa, mong cho đại đa số quốc-dân có tư cách là mục đích.

KIM-PHU-OC-DIEN

151 rue d'Espagne Saigon. CHÁU NỘI KIM DIEU THƯỜNG. Có tư tưởng mạng, coi mỗ mả, coi số, cùng là bói khoa nhiều việc khác giới lắm. Thấy tướng này đã có danh đồn Trung-quốc, nên xin chú quí ông quí bà muốn biết việc sanh tử họa phúc, giàu nghèo, xin bước ghé coi thì rõ.

CÁCH CHƠI PHONG NHA

Giờ rảnh, không có cái gì thú vị có cái máy chụp hình ẤY LÀ CÁCH CHƠI CÓ LÝ THỰC TÌNH THÂN

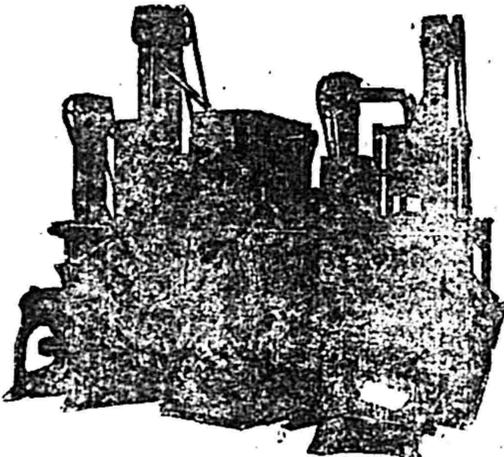
HIỆU KHÁNH-KÝ

ở Saigon đường Bonnard số 54

có đủ các thứ máy chụp hình để hiển các quí khách; ngai sắc mua, hôn-hiệu xiu hiệu đủ kiểu, giấy, thuốc và chỉ dĩa, tương tợn, cách chụp hình, cách rửa, cách phơi, cách in, cách sửa, cách giữ gìn, chỉ trong mấy giờ thời gian

A. DENHOLM

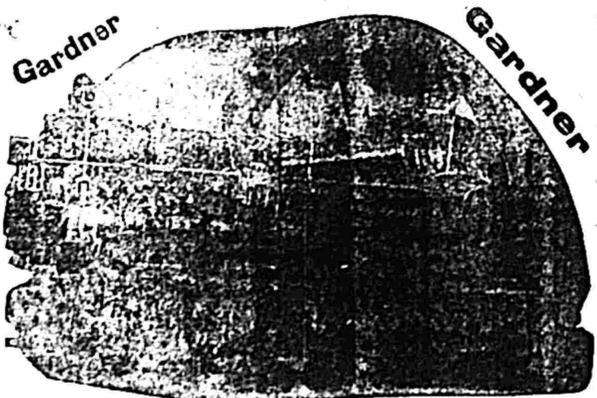
N. 36-38, Rue Lafôvvo SAIGON

Thiên nghệ về việc ráp máy xay lúa gạo đã ráp hơn 30 cở nhà máy từ 10 tấn đến 400 tấn ở tại Đông Pháp. Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra được bao nhiêu sự bền chí máy tốt của máy mà NGUYỄN GIẢN MỸ - ĐỒ PHỤ TÙNG - ĐỒ THAY ĐỔI - DÂY TRẦN MERIE - VÂN VÂN - MÁY LẮM DẦU, LẮM ĐƯƠNG - MÔ TÔ (NỒI SỐ DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

MÔ-TÔ NÊN MUA LÀ THỦ NÀY ĐÂY

ít hao tốn -- ít bể hỏng -- mà tốt và chắc vô cùng

Mazout

Mazout

Hãy mua liền đi đừng dụt dụt. Mô-tơ hiệu GARDNER là tốt nhất

lâm tại bên Đái-Pháp của hãng L'Agence Française d'Industrie mécanique 104 Boulevard de la Somme Saigon, hãng bán và ráp luôn cho

do, mà rồi cái ngôi Toàn quyền ở đây cũng phát bay nữa. Người bạn của luận-giã, có một khi động đậy chuyển cùng ông A. là, quan coi về số kiểm duyệt báo-giới, có than phiền cùng ông về nỗi tờ báo thường bị đòi bỏ (censure), thì ông trả lời rằng: « Dư luận đồng-bào của anh còn đương phân-vấn, tư tưởng đồng bào của anh chưa được chính đáng, trình độ đồng-bào của anh bởi còn thấp thôi; những bài nói trên tờ báo ấy, có thể đồng-bào của anh làm mất sự yên, chứ không phải là bỗch, nên tôi mới không cho đăng ra, chứ nếu trình độ của đồng-bào anh được cao rộng, tư tưởng của đồng-bào anh em quang-minh, tư cách của đồng-bào anh đã đúng đắn, thì tôi lại hẹp gima bất những khoản ấy.

Đó, xem như hai câu trả lời trên đây, thì có phải người Pháp hẹp lượng chỉ với ta, chỉ tại học thức ta còn kém, trình độ ta còn hèn, tư tưởng ta còn trong vòng chật hẹp đó thôi. Vậy trước khi trách Chánh-phủ không chuẩn-y theo những lời thỉnh cầu của ta, ta hãy tự xét lấy ta, coi có chi bằng người Pháp chăng? Học thuật tư tưởng ta bằng người Pháp chăng? Tư cách quốc dân ta bằng người Pháp chăng?

Đồng-bào ta trên hai mươi triệu, mà có đồng-bào nhiều người học thức, mà trong số người có học này, đã có đến một hạng người đôn xóc đã khổ được, lại còn lộn thắm một hạng người đất biệt hơn nữa, là hạng sáu người, hạng... đã chẳng hoàn nhỉnh lại thêm phần kháng nghị cùng chánh sách Pháp-Việt đó-buê, thì còn đáng mấy người thiệt lòng thương dân yêu nước.

Hồi đời Lý ngao lương biền cả, nước một gáo tưới lửa muôn xe là một điều khổ nhất trong thiên hạ. Tờ một không nên chỉ, cây một chẳng thành rừng là câu tục ngữ ở nước ta. Nay ta muốn Pháp-Việt đó-buê, mà ta đáng có một số ít người hữu tâm hữu chí, thì biết bao giờ cái vấn đề này mới kết quả được.

Phàm muốn cất một cái nhà, thì ta phải mua cây mua ngói và cho đủ các vật liệu khác, mà trước hết là ta phải cho có sẵn đồng tiền. Chớ nếu ta đi vay mà làm, thì cái nhà ta sẽ bị biếng nhác mà về tay các chủ nợ. Nay ta muốn cho Pháp-Việt đó-buê thì lo gì giỡn thân Pháp-Việt đó-buê kia không tìm mà đến ta, những đến mà ta đã thỉnh cầu kia không động như ý.

Vậy nay ta hãy khoan xin cần phần quyền lợi và hưởng chữ tự-do như người Pháp; ta chỉ xin Chánh-phủ rộng quyền cho ta động lập hội khai hóa đồ dạy đồ nhau, còn đồng-bào ta ai là người hữu tâm với nước nhà hãy ra lãnh lấy phần trách nhiệm; tương nước Pháp là một nước trọng đức công lý, giữ cái chữ nghĩa khoan hồng, lại quan Toàn-quyền là một người giàu tâm lòng nhân đạo, lãnh cái trách nhiệm khai hóa cho ta, pay thấy ta xin đều chánh đáng như vậy, chắc sẽ vui lòng mà chuẩn y, và có lẽ còn tán thành cho ta nữa.

Vấn đề Pháp-Việt đó-buê rất thích hợp với cái thời thế xử ta trong thế kỷ hai mươi này, mà muốn cho Pháp-Việt đó-buê thì cần phải cho ta bằng người Pháp. Vấn đề này chỉ có một chỗ này mà thiệt hành. Bài này cũng chỉ còn một câu này mà kết luận: « Hồi đồng-bào, ai là người hữu tâm với nước nhà, biết thương yêu nỗi giống, há để vậy mà xem sao? há thấy vậy mà làm như sao? »

VUONG-TRUNG-NHÂN.

Thời đàm

Có một người nghĩa-ai đương sửa-sửa ra từng-chính, thì có một người bạn đến thăm, bèn rằng: « Việc này Nhà-nước thông-báo cho quốc-dân chỉ tình-nguyên, đó mà thôi. » Thế mà anh tội gì trùb-nguyên, việc tình-chính là: vậy từ nhưt sanh. Anh ở nhà với vợ, với con, ra vào thấy bà-con bạn-bạn thì vui thú biết là đường nào, lại muốn chỉ cái-uyt tình không như thế.

Người nghĩa-ai đáp lại rằng: tôi xin cảm ơn. Nhưng anh phải cho tôi hỏi lại một lời Ai là người yêu quí thứ nhất trong đời của anh? - Cha tôi và mẹ tôi, là yêu quí thứ nhất trong đời của tôi. - Thế mà cha mẹ anh ngày nay ở đâu? - Cha mẹ tôi ngày nay đã chết rồi. - Chết vì những lý gì. - Vì bệnh mà chết. - Anh rồi có một lần như cha mẹ anh không? - Làm sao mà khỏi được. - Thế thì tôi cũng một lần, mà một lần của tôi lại là vì nghĩa-vụ!

Cùng khán-quan

Quí ông có lòng tốt mua giúp báo, ấy là nghĩa, còn trả tiền sớm sắn ấy là tin. Làm người mà xé tròn tin nghĩa thì còn chi quí bằng. Vậy nên kính xin quí vị mua báo để ý giúp. Đồn-bào có giới thơ nhấc nhờ nhiều lần song chắc quí vị mấc đa đoan công việc nên quên, mà sự quên ấy có phương hại đến đường tài-chánh của đồn-bào nên cam ỏ lờ kính nhấc quí vị.

Nguyễn-xích-Hồng

HỌC-ĐƯƠNG. Ngày bắt trường: 10 Juillet 1923. Ngày tựu trường: 8 Août 1923. Kỳ tựu trường này, bở trường sẽ nhận lãnh học trò lớp 1ère Année (học thì bằng-cấp 1st nghiệp Annam) và học trò năm đầu (học thì từ-tái-tây). Học trò học phải giới thơ xin đã đưa chỗ trước và phải có bằng cấp về học-mộ. Trước nhưt vào lớp 1ère

SÁCH MỚI XUẤT BAN

ÁU-CHÂU ĐẠI CHIẾN

Của M. Phạm-công-Blob, Giáo-sư tại trường Chasseloup-Laubatsoen. Sách thuật chuyện giặc bên Âu-châu hồi năm 1914 cho đến năm 1918; giấy dày, bla cứng; mỗi bài học có nói tóm chữ Langsa, có giải nghĩa, có hình khéo như hình Đại-Thống-soái Joffre, Foch, phi-công Gurenmer, quan ba Đổ hủ V; chiến-sĩ Nam-Việt tử trận bên Âu-châu: Trần-thanh-Chân, Hà-vân-Hạnh, Ng-vân-Ngo, Lý-thanh-Nguyên. - Có hình súng liên-thính, súng đại bác 400 và 420 thiết ra, phi thườn, tàu chiến; một nê đổ ngựa hí đợc; có họa đồ trận Marne và trận Verdun; có họa đổ Âu-châu năm 1914 và nă 1921.

Giá bán 4\$60, ở tại tiệm Ng-thí-Kính và máy quán bán sách trước Chợ-mới, Saigon.

Ở xa giới thơ cho Phạm-công-Blob 122 đường Marchaise, Saigon, và mandat 0\$70 ấy kể luôn tiền gở-recommandé. Ai mua nhiều có tiền huê-hông.

Nếu mua một lược ba cuốn, thì được cho không một quyển tương giũu, tựa là « Trĩ giá tự xử » của ông Phan-vân-Hoà cựu Ban-đôn trường Cao-đẳng Hanoi soạn.

Củ tràm — Đòn tay

Dựa trụ củ rất lớn đủ các cỡ từ 5m, 4m, 3m, 2m, và vân rất ngay, giá ít hơn các nơi. Xin chú quí vị chiều cỡ, giúp giũu cho nghề thương mại của người Annam. Muốn thương nghị đều, chỉ, xin do nơi M. Huynh-tấn Quán Colon & Minh Juong Rachgia.

Đĩa hát hiệu PATHÉ giá rẻ mà lại có đủ bán hát của những bạn hát có danh là: Văn-hí-bang Tân-thỉnh và Thấy Năm Tú

Lại có những bán hát bội Anam của những bạn hát:

Năm Tô và Cô Tám

Sẽ có lại trong ít tuần lễ đây

Muốn nghe đĩa hát hiệu PATHÉ thì phải dùng đầu máy hát bằng kim ngọc thạch (supersaphir) của hãng PATHÉ, những đầu máy hát khác thì dùng không được.

Bồn-hiệu có bán đủ các thứ máy chắc chắn chẳng hề hư mà lại xin đẹp giá từ 28 \$ tới 325 \$.

Và lại cũng có bán máy hiệu riêng là DIAMOND giá rẻ mà lại tốt nữa. Giá bán: 19 \$

Muốn cho được thiệt hiệu thì phải này cho dạng: Máy hát hiệu PATHÉ Đĩa hát hiệu PATHÉ Đầu máy hát kim ngọc-thạch (supersaphir) hiệu PATHÉ

CÓ TRƯ TẠI TONKIN Etablissements ORPHEE. 9, Bd Amiral Courbet HAI-PHONG. PATHÉ-ORIENT 10 Boulevard Charner SAIGON

ĐẤT CHO MƯỜN, LẬP DẶNG BUON

Ba mầu ruộng, theo sông cái; Cát nhà máy, lập trại cưa, Đảnh dầy dừa, cùng lò gạch; Lập húng dệt, nổi vựa dầu; Năm năm đầu, không ăn thuế; Mấy năm kế, sẽ tính tiền; Đất sơn diên, tại Rạch-cát Chợ-lớn hạt, thuộc châu-thành Chỗ hời rảnh, Toá Tân-Đạo Hoặc nhà báo, chỗ thông thương Bật-hửu-Lương, mà diện nghị.

BÙI-HỮU-LƯƠNG Immigration Saigon

Advertisement for BONG-HOÀ-LOI, a tailor and bazaar. Text includes: 'Tiệm may y phục kiêm thời rất khéo - Kỳ từ rồi tiệm tôi lại rất nhiều đồ các thứ màu Gabardine và hàng flanelles cũng là nhiều màu hàng khác nữa đủ các thứ tussor hàng Ang-lê nhiều màu lịch may và bán là. Máy may mua có giá riêng. Trong tiệm tôi có bán đủ các thứ đồ dùng trong nhà như máy may Bazar, Giày vớ nón áo mưa, đầu thêm ghế máy, xích đu. Nội thất là đồ đồ tạp hóa của đồng trong nhà để quí ông quí thấy dùng.' Address: 69 B. Tông-độc Phuong CHOLON. PHẠM-BÁ-HÒA.

Handwritten signature or mark.

Người Việt-Nam giúp người Việt-Nam AI MUỐN MỞ TIỆM BÁN LẺ

Đồ-nhu-Liễn 91, rue d'Espagne, 91

Làm Đại-ly độ quyền tại Namky, máy viết hiệu M. A. P.

CÓ THỢ Sửa máy viết và máy hát dù thứ hiệu.

Khắc bản đá chữ thép vàng lá để mộ bia lâu ngày không phai.

Chủ-nhơn ĐỒ-NHU-LIỄN 91 rue d'Espagne SAIGON

Lời cảm tạ

Quý ông quý bà, kể từ ngày tôi mua cái nhà hàng CỬU-LONG-GIANG...

Qui khách mỗi khi có tiệc xa gần tôi cũng lãnh dạng, là tình nghĩa hơn các nơi cho vù...

Kính thỉnh Chủ-nhơn NGUYEN-PHONG-CANH

Duy-Xuân ăn-quán Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các loại thơ, tuồng, truyện, sách...

Có bán đủ loại giấy viết mực, bút, mực, ống viết, thước kẻ...

Mọi món đồ bán rẻ hơn các nhà in khác

TIỂU THUYẾT Tiên-bac - Bac-tiên Và Cay Dăng Mùi Dời của ông HỒ-VĂN-TRUNG

VELO HALL ETABLISSEMENTS TRU'ONG-VAN-HANH SADEC Có bán đủ thứ xe máy

KINH CAO Hiệu Tân-Lợi lập ra năm 1908 tại Chợ-lớn Quảng Charles Thomson...

Ông có đạo Tây ban-Nhà bị giết Có tin ở Hankow cho hay rằng ông có đạo Malquier, người Tây-ban-nhà...

ĐỨC-QUỐC Xe lửa trật đường rầy Chuyển xe lửa ở Berlin chạy đi Cologne và Fusing...

Tà cảnh Huế Dương hồi thế kỷ hai mươi, Xuân-kinh này cũng là nơi đó-thành...

M. M. Ng.-văn-Trần, đường Bonnard số 90 Saigon. Ng.-văn-Báu, đường Espagne số 120 Saigon.

HU'ONG-TRUYEN PHÁP-QUỐC SỔ người cầm bánh xe-hơi

Sanh nghề từ nghiệp Một vị phi-công Pháp tên De Lisle ngồi máy bay từ Paris qua Londres...

CAO-LY Toán âm sát Một bạn âm mưu toán âm sát quan Thủ-sư Saito...

HUÊ-KY Chữa lửa Mới đây có 600 người đang lo chữa trận lửa cháy một đám rừng...

TRUNG-QUỐC Trộm cướp lây lừng Ở Seoul có tin báo rằng một đảng ăn cướp Trung-Hoa...

Lạt bị bắt Hôm nay ông Moore, chủ hãng dầu Atlantic Petroleum bị ăn cướp bắt ở Shansu...

Tà cảnh Huế Dương hồi thế kỷ hai mươi, Xuân-kinh này cũng là nơi đó-thành...

Tà cảnh Huế Dương hồi thế kỷ hai mươi, Xuân-kinh này cũng là nơi đó-thành...

Trần-Tiến Thường đ. G. H. (1) Cáo bà trước nội cầu đường...

77 Lagrandiere Saigon Mới mở thêm chỗ ăn nghỉ đóng tiếp rượu qui-khách đến ở pension...

PENSIONNAT Huynh-công-Phat 19 à 37 Boulevard Kluchener

TIỂU-THUYẾT MỚI TÀI MANG TỬ'ONG-DO và Gái trẻ thừa cha

Lời Rao Nhon dịp tới ít khi dùng nên muốn bán một cái xe Motorcycle...

Lời bỏ cáo đồng bang Kính cùng quý ông quý bà, quý cô quý thầy ở Lạc-châu...

Nguyễn-chánh-Chiếu Propriétaire DORTOIR « NAM-LỢI-THÀNH »

Vi mắt võ nghệ bên Đại-Pháp Nên muốn bán 1 cái xe hơi hiệu De Dion Bouton...

Xin lưu ý kéo lằm lủa lều giã Kính cùng Lạc-Châu Qui-Khách lằng rồ...

Nay kính « AU TISSEUR » Soieries 82 Boulevard Bonnard

NGUYỄN-KHẮC-TRƯƠNG Propriétaire P. S. - Nguyễn-khắc-Trương tới nghiệp trường thêu và dệt tại thành LYON...

ATELIERS SPÉCIAUX DE CONSTRUCTIONS, ÉLECTRICITÉ & MÉCANIQUES

BUI-KY-IUAN & FILS Angle Boulevard de la Somme et Rue Pellerin

TIỆM DỆT CHIẾU Trà phòng khách và bán đồ Bắc

Trần-trọng-Cảnh 192 rue d'Espagne Saigon

HỒ'INGU'OI'DI MUA! Nếu hàng tốt bằng nhau, Một su rẻ hơn là một su lợi của ngài.

F. VAN VOVAN 156 Rue d'Espagne SAIGON

HÀNG MỚI HÀNG MỚI Garage VIET NAM 345 rue Frère Louis

Quảng Cáo Nhà hàng bán cơm Tây hiệu Hôtel Restaurant Franco-Chinoise...

Kính mời quý khách chiều có đến dùng cơm hoặc lấy về nhà bay là đặc iệc thì chúng tôi hết sức chọn lựa món ăn kỹ lưỡng...

ATELIERS SPÉCIAUX DE CONSTRUCTIONS, ÉLECTRICITÉ & MÉCANIQUES

BUI-KY-IUAN & FILS Angle Boulevard de la Somme et Rue Pellerin

TIỆM DỆT CHIẾU Trà phòng khách và bán đồ Bắc

Trần-trọng-Cảnh 192 rue d'Espagne Saigon

HỒ'INGU'OI'DI MUA! Nếu hàng tốt bằng nhau, Một su rẻ hơn là một su lợi của ngài.

F. VAN VOVAN 156 Rue d'Espagne SAIGON

TIU-THUYET N° 40

NHON TINH AM LANH

(Tiếp theo) HOI THU VIII

Nghe lời tà, hổ nạt chông vớ lòng.

Thấy thời tệ, tức mình nên gát bát.

Duy-Linh nghe nói giận đỏ mặt, song nghĩ rằng cô bà Kiêm chớ mình bao nhiêu thì mình cũng chớ có bao nhiêu, nên bỏ giận làm vui mà nói rằng: "Tuồng là có không chớ tới thì còn có chỗ lo, chớ có chớ tới thì tới cam ơn có làm."

Duy-Linh nên không hiểu nghĩa mấy lời ấy, bởi vậy không chớ tới chuyện bà Kiêm nữa, ở chơi một lát, đi về nhà ra về.

Duy-Linh nghe lời khinh bỉ của cô bà Kiêm, càng nhớ càng giận, nên ráng lo buồn bán, quyết làm cho kẻ

giàu sang họ biết mặt « thảng hốt tức » này, tuy bây giờ bạc tiền thua họ, song trí não cũng tánh tinh họ không để mà hơn được đâu.

HỒI THỨ IX

Tránh có thờ, giận nhân-tinh bạc bèo.

Đến tha hương, buồn thả dạo gay-go.

Ở đời từ giàu sang chỉ nghèo hèn, chẳng thiếu chi người bị oán hận, kẻ tâng gia bại sản, người thất chí thương tâm, nhưng mà đâu ai khôn khéo thế nào, tưởng cũng chẳng hơn nàng Phi-Phụng được.

Nàng còn trẻ tuổi, chưa nếm đủ mùi đời, nên tánh tình còn chất phát, trí như tuyết trắng, lòng tự nước trong. Lại nàng sanh nhảm trong nhà giàu lớn mà có một con, cha mẹ cưng như ngọc yêu như vàng, từ nhỏ chỉ lớn chưa hề biết rầu buồn, cũng chưa hề biết lo tính. Thành lĩnh trong có vài năm mà gia-đình đại biến, cha chết khóc chưa ráo nước mắt, kẻ thấy sự nghiệp tan tành, rồi lại mẹ chết mồ đắp đất chưa khô, kẻ thấy căn duyên lỡ dở. Đâu bực nam-nhĩ mà gặp cái cảnh

thâm khổ phi thường như vậy đây nữa, sợ o cũng khó mà đầu lòng vững chí cho được, huống chi là bực nhĩ-nữ có để gì mà không dứt ruột nát gan.

Phi-Phụng buồn thì thiệt là buồn, rầu thì thiệt là rầu, buồn vì nỗi thung huyên khuất bóng, thân liễu bỏ không biết nương tựa vào đâu, rầu vì thêm nhà ruộng tan tành, trí lũng túng nên ăn ực mà không nói được. Đâu rầu buồn mà lại còn thêm tức giận, mà tức Tú-Cầm đoạt gia tài cũng chưa vậy, giận thù như một ước mới đau lòng, bởi vậy ngày như đêm nằng hiên ngủ quên ăn, hết buồn rồi giận, hết tức rồi rầu, lũng đũng lũng đũng như kẻ không hồn không trí. Nàng đương áo nâu, bỗng thấy Tú-Cầm xuống nhà mà khuyên giải, biểu nàng về Bàcliêu dọn chung hưởng gia tài, nghe lời khuyên cũng chưa xót gan vàng, thấy mặt oán thù hừng hực lửa giận. Về Bàcliêu sao cho được? Tú-Cầm tuy xưng là anh minh, mà từ nhỏ chỉ lớn không thấy mặt lần nào, đến chừng gặp mặt thì anh ta thâu góp hết gia tài, mà lại còn muốn bắt mối tơ duyên mình đương toan xe chấp. Đoạt

gia tài đã giặc, mà bắt to điều thù oán thặng sâu. Tuy lời Tú-Cầm nói trước, hôm nay đã thấy quí như vậy mặc dầu, song có lẽ công vi nói trúng đó nên cái thù càng nặng hơn nữa. Mà không chịu về Bàcliêu vậy chớ ở đây làm gì? Thủ-Thiếp cười vợ rồi, mình đã xem tận mặt, đã thấy đầu rẽ trên xe hơi leo xuống, rồi đưa tay điều dĩa, dĩa phi dĩa tươi cười, còn mong mỗi nói gì mà ở đây chờ đợi? Phải đi, đi cho khỏi xử Bàcliêu, là xử như vật đều biệp nhau mà làm cho mình buồn thêm, đi cho khỏi trời Bàcliêu là trời bạc ác, đã giết cha giết mẹ mình, mà rồi lại còn cắt đứt mối tơ tình của mình. Đi cho mau, đi phúc chớ rồi, đến đâu xử lạ thân thân chìm nổi thế nào, tưởng cũng không thêm khổ cho bằng thêm khổ ở xứ này nữa.

Bởi Phi-Phụng suy nghĩ như vậy mới gạt Tú-Cầm mà đi trước một mình về Bàcliêu, dọn có thoát thân cho đỡ. Nhưng mà quyết đi thì ra đi chớ có không tính trước coi phải đi đâu. Xướng tàu « Hironelle » rồi tàu chạy được vài khúc sông, ông có cảm giấy đi lấy tiền tàu, đến trước mặt cô ông hỏi đi đâu, chừng ấy cô

nói búng đi Mytho, song cô cũng không biết tại sao mà cô đi Mytho nữa.

Tàu chạy chừn vọt quạt âm âm, Phi-Phụng day mặt ngó xuống sông, thấy lưọng sóng ở ào, giòng nước cuốn cuộn, có ng' l cuộc giàu sang của cô cũng như bọt nước theo lưọng sóng, khỏa vô bờ thì tan rã chẳng còn, rồi có lại sánh duyên trăm năm của cô cũng như giòng nước, hai bên tàu, bề qua khỏi rồi thì không thế nào mà thấy lại nữa.

Cô ngó cảnh động tình nên trong lòng buồn-khứa chịu không được. Cô mới day mặt trở vô trong tàu, tính làm quen với hành-khách đặng nói chuyện cho giải khuây. Có ngó trước xem sau thì hành-khách có chừng mười lăm người, phía trước có một bà già đương ngó ngóy trâu dựa bên một người đàn-ông sồn-sồn mặc áo vải cực, lại để râu mọc lo the. Dưới chơn bà già ấy thì có hai đứa nhỏ ngồi chơi, đương cầm bánh mà ăn, áo quần lem lướn. Ngán đó có mấy chú khách Triều-châu ngó nói chuyện, người thì áo không gài nút đồ lỗi ngược đơn thuì, kẻ thì miệng ngậm trâu chằm-bằm nên nói không

ra tiếng, phía sau có ít người Thổ ngồi lộn với người Annam, kẻ nói người cười, bộ coi-vui vẻ lắm.

Ngồi gần có thì có bà người dân-bà Annam, một người con nhỏ, còn hai người tóc đã bạc hoa-râm, có một mặt người nhỏ ở chơn Bàcliêu có tới nhà cô hai ba lần, song cô không biết tên gì. Có muốn làm quen với bà người dân-bà ấy; song cô thấy người nhỏ ngó cô rồi day lại nói nhỏ với hai người kia mà cười, có nghĩ người ấy cười thân có coi-cục, cười phận có nghèo hèn, cười duyên có dở-dan, cười mặt có buồn thêm, nên cô giận cô day qua chỗ khác đau lòng ứa lụy, thẹn mặt héo gan, có quyết không nói chuyện với ai, mà cũng không thêm ngó ai hết.

Cô ngó mà giận nhơn tình đen bạc, thế thái đáng cay một hồi rồi có mới nghĩ tới thân phận của cô, hỏi lấy có vậy chớ tại ai mà làm cho có mạng sầu thảm đến thế này? Tại Tú-Cầm nên có cực thân, còn tại Thủ-Thiếp nên có mới thất chí, chớ đâu gia tài tan tành mà duyên bình thảy vậy bèn thì nghèo có lại sợ gì mà buồn thêm?

(Còn nữa)

LOT RAO

Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ... Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ... Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ...

Trên biển... Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ... Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ...

DAI-ICH

Maison Spéciale Cycles de et d'Articles d'Eclairage

383-385 Rue des Marins 888-885 CHOLON

Xe rất chắc chắn, rất huế-dạng theo kiểu kiêu-thời đã nổi danh ở cõi Nam-kỳ.

XE Malbrough đua kỳ championnat 1925 về ăn hạng 4e.

XE Automotion đua kỳ Saigon Biểnhóa về ăn hạng 6e.

XE Talbot đua kỳ Saigon Biểnhóa về ăn hạng 7e.

Đua hạt tại Soctranx ngày 14 Juillet 1926. Xe TALBOT về ăn hạng nhất. Có bán xe CHOBERT, OLYMPIQUE về giá hạc eo. Đồn hiệu SUCCÈS rất sáng, đủ kiểu trưng ở trong rất xứng. Xin luh mới quí vị chiểu có.

Nam - dồng - Hương

Dương Amiral Courbet số 32, Saigon.

Xin quí ông quí bà hạ có nhà ngõ này ở tại chợ mới Saigon, đã đẹp quí ông quí bà vừa lòng xưa nay. Phòng the rộng rãi, sạch sẽ, bề siêng năng, có phép tắc, và cũng có Garage cho quí khách để xe-hơi

O' các nông-gia I

Chư quí ông có muốn nuôi súc vật mà được kết quả tốt hơn bình thường không?

Chư quí ông có mong muốn được súc vật mạnh bạo thời lại được lợi ích bằng hai bình thường không?

Hãy cho súc vật của quí ông ăn những là:

Bánh dầu đậu phộng không vỏ

Bánh dầu cái dừa

Chư quí ông hãy nghe lý mà làm thì ở coi, chẳng bao lâu chư quí ông sẽ thấy cái kết quả hay chẳng sai.

Nếu muốn mua thì chư quí ông hãy đến

HANG DẦU CỤC ĐÔNG (Société des corps gras d'Extrême-Orient) ở tại đường Paul Blanchy số nhà 20 SAIGON

Hãng sẽ cho coi các kiểu, giá tiền mỗi thùng chỉ dăm chục đồng.

Hãng cũng có bán Bánh dầu dùng làm Phi-liệu(phấn).

Nam-hu'ng-Long

Giày tây giày ta đủ kiêu. Bán sỉ và bán lẻ.

Hàng tốt, giá phải chăng.

Hãy gởi thơ cho M. Trần - dồng Lân, Maison Nam-hung-Long 92 Boulevard Bonnard Saigon.

Ai muốn biết đờn?

Hãy mua cuốn Cẩm Ca Tân Diệu

Cả M. Lê-văn-Tiêng mới xuất bản trong ấy có 70 bản đờn và 70 bài ca mới bắt đầu chỉ nhập-nhân rành rõ; xưa nay chưa có cuốn nào mà kỹ lưỡng như cuốn này.

Hết thấy bản đờn và bài ca là 140 bản, mà bán có 1 \$00 thiệt là rẻ! Cõi theo đó thì đờn ca được, khởi cần trước thảy dạy; lại cũng mới xuất bản « Đờn người ta bay xuống nửa đêm » trọn bộ 4 cuốn. Mỗi cuốn giá : 0\$20.

Ở bán tại nhà in Đông-Pháp Thờ-Báo trong hảng Grands Magasins Charner, và máy quàn sách. Bán sỉ tại nhà in J. Việt

ĐÂY LÀ HÌNH ỒNG THAY

CHÀNH-KIM-TUYỀN

Xin quí vị... Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ... Kính các công lực nhân chủ tên ông rõ...

Số thì đoán việc nghèo giàu cũng danh lợi phú quí bản tiện.

Chư quí vị muốn biết việc sanh tử hợp phước thì xin tạm bước ghé thủ thời vận thì rõ.

Bỏ quí ông trí kiết hung, không sai không đũa như. Tôi cũng có coi thiên văn địa lý khản tướng đĩnh gia. Tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam lời biện bạch không sai, chẳng hề thâu dệt, tại đây có cái đầu hình và cái bàn tay bằng vải treo lên mỗi phút là Chành-kim-Tuyền.

Rue d'Espagne n° 210 Saigon

ANGIÈRE MAISON PHU-TOAN

ĐỒNG GIẤY TÂY VÀ ANNAM LE-VAN-BEN CHỤP HÌNH VÀ RƠI HÌNH RA LỚN

SAIGON 17-19 Rue Amiral Courbet (Malléa Central)

Tân Thịnh Khách Sạn

N° 9 Boulevard Colonel Grimaud (Chợ Saigon mới ngó ngay qua)

Phòng ngủ mới, cách sắp đặt trong phòng đờn tinh khiết, sạch sẽ mà mát mẻ, boy rất có khuôn phép dễ sai khiến. Chư quí khách ở Lạc-châu có dịp đến Saigon cũng nên ghé bước đến Tân Thịnh, chớ bỏ lỡ một lần. Lại cũng có sẵn sẵn xe hơi cho thuê, đi chơi các nơi. Kể từ ngày 10 Juin 1926, tôi có coi chạ hai cái xe hơi hiệu Unic mỗi cái 25 \$ ở ngoài trong máy tình sao đây Chy-lon, Vin-lon, Trá-vinh mỗi buổi sớm mới đờn năm giờ xe dậu tại bến xe Chy-lon. Xe này lấy đầu riêng Tân-Phật tại ngó số năm sáu.

Xin quí đồng bang chiểu có tới rất hãm cảm tạ nhơn tình NGUYEN-VĂN-TÂN. Propriétaire

Advertisement for THUỐC BÒ MÔ-BA (MAUBAR) featuring a bull logo and text describing its benefits for various ailments.

CAPÉ & RESTAURANT

MY-LOC 30, Rue Sabourain, Saigon (Ngăn chơn mới Saigon)

Bồn-hiền Chũ-nhơn khi trước có làm Ex maître d'Hôtel tại nhà hàng SAIGON PALACE cho nên Bồn chũ-nhơn thạo các việc về món ăn... Bồn chũ-nhơn rất vui lòng chạ anh những đám tiệc, bất luận ít nhiều.

MY-LOC Chũ-nhơn Kính mời

Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu Peugeot 10 mã lực kiểu 5 chỗ ngồi. Xe còn mới muốn thử coi chừng nào cũng được. Hay để nơi số nhà 13 đường Cornuier Lucnière Saigon sớm mai lối 1 giờ, chiều 6 giờ.

Muốn cần dùng

Cờ bằng cây trầm đủ hạng tại rừng Rạchgiá cho một Dépôt cũ của người Annam tại Saigon, ai có sẵn xin đến thương ngó tại nhà số: N° 16 Rue Boresse (Cầu-ông-lãnh)

Nghĩa - Long

Ngan Tòa-Bổ Trá-vinh

Có trữ bán bán ghế, tủ thờ, salo cân đc rất tinh xảo. Bán đồ đồ Bäcký, rượu, valises, giày bottines, soullers, giày hạ đồng theo kiểu mới. Đồ thêu đồ đồng, đồ kiêu xưa và nay. Ghế Thonet, ghế xích đu, fauteuil và bàn honest, giường đồng, giường sắt, couronnes đồ phụng diêu. Đồ đồng cho các bà, ốc-arpes thủ mỹ, lưọng, vòng ngà và chuỗi văn vân....

Đồ kiêu đờn, thấp sân, dĩa lửa và khi đá, coi rất huế-mỹ. Thủ lý hảng "AU SPORTIF FRANCAIS". Bán đồ ruột xe hơi, xe kéo, xe máy hiệu BERGOUGNAN, Xepay hiệu J.B. LOUVET-LELDEF. A. S. F. Xe máy đồ con nít dùng, 3 bánh và 4 bánh. Và đồ phụ tùng xe máy. Bán theo giá Saigon. Xin mời các quí khách chiểu có. Chũ-nhơn: HUYNH-KIM-VÂN Kính thỉnh

Một dịp ít có !!!

Muốn bán một cái tiệm Epicerie Mercerie lập ra có mười năm dư buôn bán thành lợi, mới hàng rất đờng, lại tiện ở nhâm nơi thị tứ. Như ai muốn san xín do nơi Đông-Pháp Thờ Báo.

Nội hóa phát minh

Xin đồng-bào yên đặng

Bấy lâu nay tôi ước nguyện sao mà có hàng ta - là nhà nội-hóa của Annam được trạy tiếng tốt đẹp như các thủ hàng ngoại-quốc. Năm chi tôi rằng tìm kiếm hết cách thế mà chỉ tạo, tựa to tốt, chơn 'ay hay và giá làm công-phần, nên nay mới được tận-thiện, tận-mỹ. Vậy tôi đặng tự đắc mà mới đồng-bào đàng thủ, trước giúp cho công-phần cho nhà Annam được vững bền, sau vì chi thân đồng-bào, mong sẽ cho nhà chớ tạo thêm phần chi. Hàng này chớ hàng tốt, chơn mà lại rẻ hơn. Tuy thế đồng-bào muốn đàng thủ trạy hoặc thế đờn chơn tại bên xứ, thì chi việc gởi thơ ngay cho tôi, tôi sẽ gởi sách - là nhà hóa giao ngay. Quí vị nào muốn mua về bán lại thì chiểu vui lòng tranh giá hạc lướn.

Nguyễn-xuân-Trước. Maison An-phong Cholon. Đành giấy thơ. Cholon An-phong.